

MINNESANTECKNINGAR

Naturvårdsgruppen

Tid:	2014-10-15 kl. 17.30–19.30
Plats:	Tripp, Juneporten
Närvarande:	P-O Gustafsson, LRF, Jönköpings kommungrupp Bengt Ohlsson, Naturskyddsföreningen, Huskvarna-Gränna Marianne Rydén, Botaniska Sällskapet Magnus Thorell, Botaniska Sällskapet Kerstin Pihlkvist, Naturskyddsföreningen, Bankeryd Tomas Fasth, Gränna Skogsgrupp Hans Paulsson, Hembygdsrörelsen Dag Fredriksson, Stadsbyggnadskontoret (ordförande) Anna Fogelberg, Tekniska kontoret Anders Strandh, Tekniska kontoret Per König, Stadsbyggnadskontoret (sekreterare)

1. Fastställande av dagordningen

Dagordningen fastställdes med tillägg av följande under punkten "Övrigt".

- 4a. P-O Gustafsson (POG) undrade om det fanns någon tidsplan för en uppdatering av naturvårdsplanen.
- 4b. Häggeberg-Granbäcks naturreservat
- 4c. Kommande guidningar i naturen
- 4d. Film om natur och friluftsliv i Jönköping, förhandstitt
- 4e. Husky Park, ett initiativ för friluftsliv i Huskvarnabergens naturreservat, fråga från Bengt Ohlsson (BO)

2. Föregående protokoll (Dag Fredriksson, Stadsbyggnadskontoret)

- 2a. Skogs-, reservats-, och parkåtgärder – uppföljning

Frågan tas upp vid senare tillfälle.

- 2b. Pearls of Nature - uppföljning

Boken "Naturpärlor i Jönköpings kommun" kommer innan jul ut i en engelskspråkig upplaga. Nytt är då också att besöksmålen klassas efter svårighetsgrad. Det sker med färgkodning med modell från alpin skidåkning, med följande stegring av svårighetsgraden: grön (lättast), blå, röd och svart (svårast). Denna klassning kommer även att finnas synlig i versionen på nätet.

- 2c. LONA – Gynna uttern – uppföljning

Dag Fredriksson (DF) visade bilder på utterspillning från Djuvarp i Huskvarnaån, där man i ett LONA-projekt placerat stenar i förmodat lämplig höjd i förhållande till vattennivån. Stenarna läggs ut för att locka uttern att ta vattenvägen istället för att springa över vägen. Likaså förevisades en utterpassage som byggts enligt ritning från Trafikverket under en vägbro vid

Rambron vid infarten till Lekeryd. Han uppmärksammade också mötet på att nu totalt fem skyltar stulits som varnar för utter. Efter ett inslag i Radio Jönköping och artikel i JP spreds nyheten via TT till minst 50 medier om händelserna i Jönköping. Man överväger nu att använda skylten "annan fara" med tilläggs skylt "utter" skrivet för att undgå stölder.

2d. Sandseryd – bergtäkt - uppföljning

En bergtäkt har fått tillstånd och inlett förberedelsearbetet norr om Sänkemossen vid Månstorp, Sandseryd. Enligt Anders Strandh (AS) är det 8 miljoner ton berg som ska tas under en ca 30-årig period. Det överskottsvatten som uppstår har utan tillstånd letts via två bäckar, Torpabäcken och Musebobäcken som efter utsläppspunkten går via Dumme mosse. Närboende och närliggande markägare har uppmärksammat länsstyrelsen, som är tillsynsmyndighet, på detta vilket har lett till att en form av reningsverk ska byggas för att rena vattnet innan det släpps i Sänkemossen som planerat. Ärendet har anmälts till åklagare, enligt Länsstyrelsen, då åtgärderna brutit mot tillståndet. POG frågade om återställning av marken och svaret blev att jordmassor sparats för att beså marken efteråt och att den därefter återgår till skogsmark. Hans Paulsson (HP) och Marianne Rydén (MR) frågade hur vägarna skulle dras och svaret blev att kommunen varit i förhandlingar och "många hjärnor tänkt" så att bästa lösningen skulle nås. Utfarten kommer att ordnas via infarten till Dumme Mosses naturreservat och flygplatsen.

2e. Damnamn vid Rocksjön – uppföljning

Namnet på Dammen vid Rocksjön, vilken rekommenderades heta ullportsdammen av Naturvårdsgruppen, har slutgiltigt bestämts heta Knektadammen av stadsbyggnadsnämnden.

2f. Mötesdagar 2015

Sammanträdesdagar för 2015 fastställdes preliminärt. Datum framgår av särskild bilaga. Mötet den 3 juni ifrågasattes då uppslutningen då brukar vara svag, men inget beslut togs om någon förändring. Utdelat papper innehöll också en felskrivning; 6 april ska vara 6 maj. En rättad lista bifogas.

3. Aktuella naturvårdsärenden (Dag Fredriksson, Stadsbyggnadskontoret)

3a. Täktärenden: Breafallsmossen, torvtäkt (inkl. diskussion om Vedbo vindkraftparker) och Månsarps-Renstorp, sandtäkt.

DF redogjorde för planer på torvtäkt i ett område inom Aneby kommun, Breafallsmossen. I Jönköpings kommun ingår ett kilformat markområde alldeles i utkanten det påverkade området och därför har kommunen fått yttra sig i frågan. Jönköpings kommun avstyrker torvtäkt i området på grund av de höga naturvärden som finns där. Skyddsvärda fåglar som orre, tjäder, storspov, grönbena och smålom har observerats.

I Vedbo-området har också planerats tre olika vindkraftsparker, på gränsen mellan de båda kommunerna. Totalt planeras 37 verk, de flesta i Aneby kommun. POG undrade om det inte innebär att de sista tysta områdena i kommunen försvinner och DF instämde med förbehållet att det i västra kommundelen fortfarande finns lågexploaterade områden. Stadsbyggnadsnämnden har tillstyrkt projektet efter att åtgärder för att skydda dels fladderhöns, dels tjäder- och orrspel genom avstängning av

verken vissa tidpunkter planeras. BO ifrågasatte om tillräckligt faktaunderlag funnits för att tillstyrka men DF menade att det ändå gjorts en kompletterande remiss som är tillräcklig för att säga ja. Dock ska ärendet först godkännas av kommunfullmäktige. BO kontrade med att verken väster om Åsens by kommer att byggas 205 meter höga på en plats som faktiskt överstiger Tabergs höjd över havet. De kommer därmed att utgöra påtagliga landmärken och påverka intrycket av landskapet på ett genomgripande sätt. AS hävdade att det är svårt att avväga var som är lämpligast placering men BO vidhöll att det var intressanta marker ur bär-, fågel- och växtperspektiv och att man dessutom låg före tidsplanen för utbyggnad av vindkraften. Därmed borde intresset att tillstyrka avta. DF påpekade att det finns en bruttolista i arbetsmaterialet till den nya översiktsplanen, ÖP2015, med lågexploaterade områden i kommunen där bland annat delar av området öster om Ylen där vindkraftverk planeras ingår. Några av dessa områden kommer att finnas kvar som förslag på fortsatt lågexploaterade områden i den färdiga ÖP:n.

Månsarps-Renstorps sandtäkt. Ärendet bordlades till nästa möte.

3b. Prioritering av naturreservat.

DF förevisade en Powerpoint-presentation hur kommunen ser på prioriteringen under resten av perioden fram till 2020. Förslaget från 2011 har omarbetats och kompletterats med nya objekt, Läsängsskogen, Nyponkullen och ytterligare reservatsmark vid Huskvarnabergen-Bråneryd. Närmast i tur står Kaxholmen, där kommunen bildar reservat och därmed får intrångsersättning samt Häggeberg-Granbäck som utökas med lindbranten vid Skrikebo. Därefter planeras Huskvarnafallen med Bråneryds branter. AS påpekade att det var ett "knepiggt objekt" med mycket hänsyn till boende i området, men att frågan hur man hanterar denna hänsyn redan idag ger många av svaren på problemet. BO tyckte både Kaxholmen och det senare var utmärkta förslag som dessutom ligger inom biosfärområdet. Han frågade om inte allt förarbetet för att göra Vattenledningsparken till naturreservat redan var gjorda så en reservatstatus mer var en formalitet. Slutligen dök åter frågan om vägen mellan Kålgårdsområdet och Rocksjön åter upp och BO ville att mötet skulle ställa sig bakom en sammanställning av faktorer i presentationen som skulle utgöra mall för hur man hanterade känsliga frågor. Frågan ansågs dock så komplicerat att den bordlades till ett senare möte. Presentationen biläggs dock till detta protokoll.

En synpunkt framfördes på mötet att Jönköpings kommuns hemsida var otydlig med information om nyckelbiotoper i kommunen. Men DF förevisade att man dels kan söka via orden "naturinventeringar" liksom själva ordet "nyckelbiotoper". Problemet är att man måste scrolla ganska långt ner på sidan för att hitta rubrikerna om nyckelbiotoper. Kerstin Pilkvist (KP) ville gärna att Anders, Helen och Tomas skulle berätta lite om sina erfarenheter vid nyckelbiotopsinventering vid ett kommande möte. Framförallt vad som ligger till grund för klassningen 1- 4 kunde vara av allmänintresse.

4. Övriga frågor

4a.. Tidsplan för uppdatering av naturvårdsprogrammet.

DF trodde inte det kunde ske förrän år 2016 eftersom översiktsplanen ÖP15, just nu är högsta prioritet och dessutom görs digitalt vilket komplicerar

arbetet. DF sade också att inventeringarna som görs inför nya naturvårdsprogrammet inte kommer att vara klara förrän november 2015.

POG ville få framfört att Länsstyrelsen nu lagt ut nytt kartmaterial på sin hemsida, med mycket hög detaljnivå, "nästan för noggrant", som någon sa. Dessutom görs inventeringar inför uppdateringen under detta och nästa år och de kommer inte att vara klara förrän framåt november 2015.

4b.. Häggeberg-Granbäcks blivande naturreservat.

Denna punkt ansågs redan behandlad.

4c. Guidningar under 2014

DF ville göra reklam för en uttersafari den 18 oktober under egen ledning vid Huskvarnaån. Likaså rekommenderades "Rödingens och öringens dag" den 26 oktober.

4d. Film om natur och friluftsliv i Jönköpings kommun.

En arbetskopior om detta ämne förevisades. Det är ett projekt som drivs av Fritid Jönköping och görs i samarbete med Tekniska kontoret, Destination Jönköping, Stadsbyggnadskontoret. Ett företag, Fasad postproduktion, har engagerats för att visa goda sidor av natur och friluftsliv i Jönköping. Filmen ska användas i kortare version på kommunens hemsida och i en längre version vid presentationer mm.

4e. Husky Park.

DF informerade med projektets egna PP-presentation om ett initiativ av två privatpersoner, Richard Liv och Sam Magnusson, som offentliggjort planer på en "Husky Park" i Huskvarnabergens naturreservat. Tidigare finns liknande anläggningar i Säfsen och Härryda och inriktas på "vintersportaktiviteter på sommaren". Man räknar med att föreningar som gynnas av denna anläggning är IKHP, Huskvarna Gymnastikförening, Jönköpings klätterklubb och Jönköpings vattenskidklubb. Anna Fogelberg (AF) menade att det ännu inte fanns något att ta ställning till eftersom ingenting skrivet ännu inkommit till kommunen. Man har endast haft kontakter syftande till klargörande av regler för dispens i naturreservat, liksom mediakontakter.

4f. Mountainbikebana vid Olsbo

Som ett extra övrigt ärende frågade MR om den mountainbikebana som byggts i Olsbo har gjorts i enlighet med kommunens bestämmelser. AS svarade att den ligger på Sveaskogs mark, helt utanför reservatet, och är mycket ambitiöst utformad, välbesökt och populär. Vad gäller övriga banor för cykling sades från mötesdeltagare att IKHP ibland tänjer de gränser de har för sina anordningar och att man "måste ha koll på dem". De uppmanades att samråda med kommunen för att undvika övertramp när det gäller vad de får och inte får göra.

4g. Kommunens skogsåtgärder

Tomas Fast uttryckte att han var överraskad att inget av de ca 20 planer på åtgärder som hade förannonserats inför mötet togs upp. Inte som kritik utan mer som ett utbyte av kunskap om till exempel att frihuggning av stora ekar bör göras etappvis och inte alltför abrupt. AS hade via receptionen tillhandahållit materialet så det funnits tillgängligt, men att det å andra sidan

inte var brådskande åtgärder som beskrevs i kompendiet och därför kunde bordläggas.

4e. Naturvårds- och Miljöpris

DF delade ut informationsbroschyr om Naturvårds- respektive Miljöpriset i kommunen. BO ansåg det vara obalans mellan värdet på priserna, men han uppmanades av DF att inkomma med till exempel ett medborgarförslag att likställa priserna pekuniärt.

5. Nästa möte och mötets avslutande

Årets sista möte hålls onsdagen den 3 december i samma lokal och vid samma klockslag. Ordföranden förklarade därmed mötet avslutat.

Jönköping den 15 oktober 2014

Per König, sekreterare

036-10 24 52

per.konig@jonkoping.se

Dag Fredriksson, ordförande

036-10 52 42

dag.fredriksson@jonkoping.se

Kommunala naturreservat 2012-2020

Dag Fredriksson, kommunekolog

STADSBYGGNADSKONTORET

Föreslagna objekt för områdesskydd (2011)

1. Utvidgning av Rocksjöres. Atteviksdammen och John Bauers park
2. Kaxholmens lövskog
3. Häggeberg-Granbäcksskogen
4. Vattenledningsområdet
5. Lillån i Huskvarna
6. Utvidgning av Huskvarnabergets naturreservat mot Egnahemsområdet (kan slås ihop med 7)
7. Kyrkbäcken och Huskvarnaåns jättegrytor
8. Tenhults Herrgård

Föreslagna objekt för områdesskydd (2014)

1. Häggeberg – Granbäcksskogen (ädellövskog, 62 ha). Bankeryds/Järstorps socknar. Pågående.
2. Vattenledningsområdet (ädellöv-/granskog, 221 ha). Järstorp socken.
3. Utvidgning av Rocsjöreservatet med John Bauers park och Knektadammen (damm/park/våtmarker, 4 ha). Kristina socken.
4. Läsängsskogen (barrnaturskog, 20 ha). Norrahammar socken.
5. Nyponkullen (lövnaturskog, 30 ha). Norrahammar socken.
6. Ljungarp (hagmark/lövskog, 32 ha) i Tenhult. Rogberga socken.
7. Lillån i Huskvarna (åmiljö/lövskog, 39 ha). Huskvarna socken.
8. Huskvarnafallen med Bråneryds branter (brantskog/åmiljö, 115 ha). Innefattar förlängning av Huskvarnabergens naturreservat, Kyrkbäcken och Huskvarnafallen, Pusta kulle samt Södra Parken/Brånerydsbranten. Hakarps/Huskvarna socknar.
9. Kaxholmens lövskog (ravin/brantskog/ädellövskog, 38 ha). Skärstads socken.

Viktiga faktorer vid prioritering av reservatsbildande för kommunen :

- Ekologiskt/biologiskt värdefulla områden
- Värdefulla friluftsområden
- Gröna/blåa korridorer – viktiga för spridning och bevarande av biologisk mångfald för arter skapas och upprätthålls
- Kommundelar där skyddade områden saknas eller är få
- Direkt hotade områden
- Områden där exploatering planeras i närheten
- Vid områden för bostadsbyggande behöver naturmiljöer säkras för rekreation
- Viktiga kulturmiljöer
- Kommunalt ägd mark
- Naturområden inom Biosfärområde Östra Vätterbranterna

SAMMANTRÄDESDAGAR FÖR STADSBYGGNADSNÄMNDENS NATURVÅRDSGRUPP 2015

Plats: Jönköpings kommun, Hoven, rum Tripp om inget annat anges

Tid: Onsdagar kl. 17:30. Fika från kl.17:00

4 februari

25 mars

6 maj

3 juni (fältmöte med inbjudna politiker – plats bestäms senare)

2 september

14 oktober

2 december

La Pedrera, Uruguay